

■ **В. В. Микитюк**, спеціаліст вищої категорії
Козачелагерської ЗШ I-III ст., Цюрупинський

РАНКОВІ ЗУСТРІЧІ — ШКОЛА ЖИТТЯ (за програмою всебічного розвитку дитини «Крок за кроком»)

*Гарні ідеї та новації мають
мужньо*

Уже тривалий час я шукаю відповіді на запитання: «Чого ми вчимо? Чи правильно ми вчимо цих ширих маленьких "Петриків П'яточкіних"?» Адже ми посадили за парту старшу групу садочка. Посадили діток, у яких переважає ігрова діяльність, які лише 5 хвилин можуть бути уважними, і сприймати те, що розповідає вчитель, для яких урок тривалістю 35 хвилин є нескінченно довгим, особливо для тих, які не відвідували дитячого садка і не мають навичок самоорганізації. Цих дітей ми поставили в межі шкільних правил. Мені завжди хотілося вийти поза межі звичайного уроку, працювати не за встановленим зразком, а якимось по-особливому. Хотілося, щоб діти і в другому, і в третьому, і в четвертому класах поспішали до школи, нібито вперше. Я працюю в сільській школі вже 25 років і знаю, що лише 10-20 % учнів підготовлені до навчання. Я не маю на увазі знання літер, уміння лічити в межах 10, характеристику звуків та ін. Відсутні організаційні навички, уміння спілкуватися. Адаптація таких учнів триває досить довго. Вони частіше починають відставати від своїх однолітків і можуть не подолати зовсім це відставання. Згодом їх перебування в школі стає тяжкою повинністю. Згасають вогники в їх допитливих оченятах. Сільські діти — це особливі діти. Більшість їх обділена увагою дорослих. Ні, не тому, що батьки погані, а тому що спосіб життя такий. Тому вчитель стає єдиною людиною, яка може вислухати, порадити, просто похвалити. Але як бути з обмеженим часом? з навчальною програмою?

Коди почула про програму «Крок за кроком»

йшли втілення у програмі для «Крок за кроком», що впроваджено в ранкових класах.

Модель програми «Крок за кроком» на навчання дітей бути відповідною демократичного суспільства. Співпраця в ранкових зустрічах.

Практика ранкової зустрічі в методик, орієнтованих на дитину, вчитель у програмі «Крок за кроком» дня діти збираються, щоб пригукати вислухати думки друзів, поставити ворити новини і розклад дня. Ранкова спілкування, якого так бракує дитині повірити в себе, побачити. Найважливішим є те, що вона стає основою для створення такої дбайливої спільноти учнів. Це дає змогу об'єднати академічний та позакласний навчання таким чином, щоб допомогти учням бути відповідальнішими і доброзичливішими.

Обов'язковими для проведення ранкових зустрічей є невелика за розміром група, короткі повідомлення та «крісло аргументів».

Ранкова зустріч має спеціальну структуру. Її успіх залежить від послідовності компонентів.

Сруктура ранкової зустрічі:

- 9 вітання;
- 9 обмін інформацією;
- 9 короткі повідомлення;

закодованим, зрозумілим тільки учням класу. Це можуть бути компліменти.

Обмін інформацією — другий компонент. Діти висвітлюють свої думки, обмінюються ідеями та пропонують важливі для них теми обговорення. Учні класу мають змогу дізнатися щось одне про одного. Обмін інформацією допомагає розвивати навички, що дають учасникам змогу навчатися впевнено говорити та слухати.

Щоденні новини — завершальний елемент ранкової зустрічі. Це оголошення письмового оголошення, яке щодня вивішують на відповідному стенді чи дошці. Письмове чи кероване вчителем оголошення налаштовує на те, що має вивчатися цього дня, а також дає можливість обмірковувати події та навчання попередніх днів. Щоденні новини допомагають дітям тренувати навчальні навички, що сприяють розвитку мовленнєвих та математичних здібностей. Цікавою і корисною є робота з календарем.

Групове заняття — третій компонент. Розпочинається після спокійного періоду обміркування інформації. У класі створюється відчуття єдності, радості через виконання пісень, участі в іграх, коротких і швидких заняттях. Мета групових занять полягає в об'єднанні класу. Серед цих занять мають бути ігри, що не передбачають суперництва, а також завдання кооперативного характеру, де цінують та враховують індивідуальний рівень навичок та інтереси.

Природничий календар дає можливість спостерігати за природою та працею людей, змінами, що відбуваються.

Історичний — допомагає ознайомити дітей із визначними подіями, що вплинули на розвиток суспільства, збагачувати історичний досвід і знання.

Народознавчий — сприяє вихованню учнів на культурно-історичному досвіді рідного народу, його традиціях, звичаях і обрядах, духовності. Діти ознайомлюються з народними святами, традиціями й обрядами українського народу, вивчають усну народну творчість (прислів'я, загадки, прикмети).

Навчальний — сприяє набуттю вмінь і навичок школярів. Так, учитель пропонує зробити математичні обчислення чи скласти задачу, пов'язані

виховує впевненість у своїх силах, підвищує самооцінку. Обговорення навчає не тільки аналізувати роботу, а й делікатного ставитися до інших.

У «кріслі автора» діти ділять яку готують за визначеною темою, відають про своє життя, своїх друзів, улюбленців, діляться своїми радощами, роблять творчі роботи. «Крісло автора» – це п'єдестал, на який виходить кожен учень, щоб поділитися своїми враженнями, оплески, що є подякою слухачів за свою творчість, за сміливість, або просто за те, що є. І коли спостерігаєш, як гордо виступає доповідач на своє місце, як виступає, то його очі, розумієш, що дитина принесе дітям радість і сподобається дружного колективу. У грі діти проявляють спостережливість, кмітливість, самостійність, орієнтуються у незвичайних ситуаціях, використовують свою уяву. Найчастіше використовують дидактичні та інтелектуальні ігри.

Завершальним етапом ранкування робочого дня. Разом скласти план дня, визначити і результат якого учні мають

Отже, ранкові зустрічі слугують фундаментом для розвитку в учнів любові, доброзичливості, поваги, на яких тримається життя, майбутнє людства.

РАЧКОВІ ЗВСТРІЧІ

Тема Коти

Мета: створити доброзичливу і позитивну атмосферу в класі;
роботи в колективі; розвивати мислення, творчість дітей на цілий день; виховувати бажання

Хід заняття

І ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

В Ранкове вітання

Доброго ранку! Добрий день!
Бажаєте ви і бажаю я вам
Хай плещуть долоньки
ціжкі

II. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ

- Над якою темою працюємо? (*Коти*)
- Що знаєте про котів?
- Про що хочете ще дізнатися?

В Читання розповіді або казки про кота в «кріслі автора»

В Ознайомлення з породами котів. Розповідь про породи котів, які є вдома у дітей

Ситуація «Уяви себе».

Діти намагаються уявити себе на місці котика, дають відповіді на запитання:

- Про що мрієш?
- Що бачиш навколо?
- З ким дружиш?

III. ГРУПОВЕ ЗАНЯТТЯ

Гра «Коти і миші»

Складання котика з геометричних фігур.

IV. ЩОДЕННІ НОВИН

- 9 Читання ранкового повідомлення.
- 9 Заповнення календаря.
- 9 Інтелектуальна розминка з числом 21.
- 9 Які числа додамо, щоб отримати 21?
- 9 Зробити звуко-буквений аналіз слова *січень*.
- 9 Чому літер більше, ніж звуків?
- 9 Планування дня.

Тема. Птахи. Народні прикмети, пов'язані з птахами

Мета: розвивати пізнавальний інтерес учнів; учити ставити запитання; виховувати вміння слухати своїх товаришів.

Хід заняття

I. ПРИВІТАННЯ У КОЛІ ДРУЗІВ

Треба всім нам привітатись!

«Добрий день!»

Дружно й весело сказати

«Добрий день!»

Вліво, вправо поверніться,

Туди-сюди посміхніться.

«Добрий день!»

«Добрий день!»

II. НОВИНИ

- Яка погода була надворі, школи?
- Що нового помітили?

В Робота з календарем погоди і народ

- Черговий синоптик розпові

НАРОДОЗНАВЧИЙ К

30 березня — Тепло́го Олексі́я).

Цього дня, як правило, не пасічники обов'язково виставляють обльоту бджоли. Колись о цій порі були «хатні» розваги молоді — пасаки, в березні виконували весняні обряди.

30 березня знаменує початок весни. Якщо сніг іще не зійшов, а морози сильні, то пасічники обмежують вихід бджіл, зверненими до бджіл, щоб ті працювали до роботи. З Тепло́го Олексі́я вже справжня весна.

За стародавнім віруванням, вівсянка співає свою першу в цьому році пісню. Шука цього дня розбиває хвостик, щоб почути можна, варто тільки вийти на вулицю й прислухатися. Шука заздалегідь на Тепло́го Олексу, тому рибалки в цей день, сподіваючись, що з Божого благословення, литимуть удало.

У цей час журавлі повертаються з півдня, вель «відповідальний» за лад і порядок у нашій країні. Зруйнувати журавлине гніздо — нещастя, оскільки журавель — небесний покровитель.

В Читання ранкового повідомлення

«Доброго ранку, маленькі пташки! Сьогодні, середа, 30 березня. Працюємо над новинами. Трах. Сьогодні до нас завітають нові друзі».

В Інтелектуальна розминка

- Який сьогодні день тижня?

- Назвіть братів середи.

- Яка зараз частина доби?

- З яких цифр складається число 30?

— Складіть приклади на додавання, щоб вийшло 30.

III. ОБМІН ІНФОРМАЦІЄЮ

- Над якою темою ми працюємо? (*Птахи*)
- Якими є особливості цього класу тварин?
- Які народні прикмети, пов'язані з птахами, ви знаєте?

- 9 Ранні ластівки — щасливий рік.
- 9 Чайка сідає на воду — чекай доброї погоди.
- 9 Якщо птахи в'ють гнізда на сонячному боці дерев — на холодне літо.
- 9 Синиці, які тривалий час не відлітають від людського дому, провіщають холодну весну.
- 9 Після прильоту дроздів практично не буває серйозних заморозків.
- 9 Якщо різні перелітні птахи прилітають практично одночасно, то це обіцяє дружну і коротку весну.
- 9 Якщо повертаючись у рідні краї, гуси летять низько — буде мало опадів і, навпаки, якщо гуси летять високо — чекай на дощове літо.
- 9 Качки прилетять гладкі й угодовані — весна буде довга й холодна.
- 9 Ворони купаються ранньою весною — до тепла.
- 9 Гуси сидять, поховавши голови під крило, — буде похолодання.

- 9 Якщо в гніздах менше яєць — рік буде неврожайним.
- 9 Жайворонок з'явився — до холоду.
- 9 Журавель прилетів — незабаром літо.
- 9 Якщо граки прилетіли до літа буде мокро, а сніг зійде.
- 9 Закує зозуля на голе дерево — до морозу.
- 9 Ластівки низько літають — до дощу.

«Крісло автора»

Розповідь про птахів-рекордсменів

IV. ГРА «УПІЗНАЙ ПТАШКУ ЗА І ГОЛОСОМ»

Планування дня.

•• Література

1. Кейт Бурк Вош. Особистісні ігри для дітей 6-7 років. — К. : ВФ «Крок», 2009.
2. Колін Бейн. «Доброго ранку! Мій день починається з пташки». — К. : ВФ «Крок за кроком», 2009.
3. Олексійовець Н. Ф. Ранкові зустрічі з птахами. — К., 2009.
4. Чарівний Барвінок. Хрестоматія з творчості. — Донецьк : БАО, 2009.

УВАГА: КОНКУРС!

Редакція «Початкове навчання та виховання» ВГ «Основа»

продовжує конкурс авторських рукописів методичних посібників для фахівців із початкової освіти «Педагогічні винаходи».

Надіслані на конкурс рукописи мають відповідати таким вимогам:

- оригінальність ідей;
- практична спрямованість матеріалу;
- сучасність змісту, його науковість та відповідність до чинних Програм МОН України;
- відповідність до вікових психолого-педагогічних особливостей учнів 1-4 класів;
- обсяг рукопису — не менше ніж 200 сторінок друкованого тексту;

порт (1, 2 сторінки, місце проживання, місце роботи, місце присвоєння ІД для оформлення авторства). Надіслані рукописи не рецензуються. **Уетат** конкурсу триватиме з 01.06.2012 року по 30.09.2012 року. Результати конкурсу читайте у червні 2013 року в журналі «Початкове навчання та виховання». Рукописи, визнані найкращими, будуть опубліковані в збірці «Початкове навчання та виховання» 2012 року у вигляді методичних посібників для початкового навчання.

Отже, якщо ви маєте цікавий досвід роботи з дітьми, оригінальні педагогічні ідеї, власні нестандартні методи навчання та виховання учнів, то ми запрошуємо вас до участі в конкурсі «Початкове навчання та виховання» 2012 року.

впровадження яких дасть позитивний результат у навчанні та вихованні учнів.

ставайте нашим автором!